

American Schools of Sweden AB
Box 2
332 21 Gislaved
Att: alahan@americanschools.se

2020-09-30
1 (9)
Dnr 2020:1190

Ansökan om godkännande som huvudman för internationell skola på grundskolenivå och rätt till bidrag för internationell skola på gymnasienivå i Malmö kommun

Beslut

Skolinspektionen avslår, med stöd av 24 kap. 3 a respektive 6 § skollagen (2010:800), ansökan från American Schools of Sweden AB (559222-2177) om godkännande som huvudman för internationell skola på grundskolenivå och rätt till bidrag för internationell skola på gymnasienivå vid American International School of Malmö (AISM) i Malmö kommun.

Bakgrund

American Schools of Sweden AB har ansökt om godkännande som huvudman för internationell skola på grundskolenivå och rätt till bidrag för internationell skola på gymnasienivå vid American International School of Malmö i Malmö kommun.

Skolinspektionen har gett Malmö kommun tillfälle att yttra sig över ansökan. Malmö kommun har uppgett i huvudsak följande. Det finns idag två internationella grundskolor belägna i Malmö kommun, en fristående och en kommunal. Ingen av skolorna bedriver undervisning enligt den amerikanska läroplanen. För tillfället är en majoritet av de sökande till den kommunala internationella skolan från andra länder än de som läser enligt den amerikanska läroplanen. I båda skolorna är det en ganska jämn åldersfördelning av eleverna. Till den kommunala internationella grundskolan är det flest elever i de yngre åldrarna som önskar plats. Nu är det tillsammans 1 000 elever i dessa internationella skolor och utifrån att det finns två olika ansökningar från olika huvudmän men med samma kontaktperson och adress om att få starta internationella skolor med upp till 1 600 elever tillsammans finns det en risk för överetablering vilket inte är till gagn för någon. I vilken mån de avgifter som huvudmannen planerar att ta ut från vårdnadshavarna är nödvändiga och rätt för att stadigvarande driva skolan samt om budgeten är rimlig lämnas till Skolinspektionen att avgöra. Det bör dock poängteras att även andra huvudmän exempelvis kommunala huvudmän har flera av de kostnader som beskrivs i ansökan som extrakostnader. Det gäller bland annat kostnader för kontinuerlig antagning, hög lärartäthet och bibliotek med litteratur på flera språk. Beträffande den del som avser internationell skola på gymnasienivå erbjuds redan motsvarande program/inriktning på kommunala och fristående skolor i Malmö. En skola i Malmö har inför höstterminen 2020 valt att inte starta IBO på grund av för få sökande. Malmö avstyrker att ansökan ska godkännas då

2020-09-30

2 (9)

Dnr 2020:1190

behovet av ovan nämnd utbildning är väl täckt i Malmö kommun, i samverkansområdet och hos de befintliga fristående gymnasieskolorna i Malmö kommun.

Med anledning av Malmös yttrande har sökanden svarat att de två skolor som finns i Malmö följer IB. Malmö har ingen skola som erbjuder amerikansk eller brittisk läroplan. I de internationella skolor som finns idag går inte bara elever som är utländska medborgare, utan även elever med svenskt medborgarskap. Det kan t.ex. vara fråga om elever vars föräldrar har arbetat eller avser att arbeta utomlands under en längre tid. American International School of Malmö är en internationell skola som inte ingår i det offentliga skolväsendet. En internationell skola på gymnasienivå har en annan inriktning än den som får finnas i gymnasieskolan eller som anordnar utbildning som leder fram till IB. Skolan kommer således inte att utgöra någon konkurrent till kommunens utbildning.

Motivering till beslut

För att godkännande som huvudman för en internationell skola på grundskolenivå ska lämnas krävs enligt 24 kap. 3 a § skollagen att det kan antas att det kommer att finnas ett tillräckligt elevunderlag för att driva en stabil verksamhet. Därutöver krävs enligt 3 § 1 st. förordningen om internationella skolor (2015:801) att den enskilde har förutsättningar att följa föreskrifterna i 5, 6, 8, 9, 11 och 12 §§ samma förordning samt 1 kap. 10 § och 6 kap. skollagen.

För att en enskild huvudman för en internationell skola på gymnasienivå ska förklaras rätt till bidrag krävs enligt 24 kap. 6 § skollagen att det kan antas att det kommer att finnas ett tillräckligt elevunderlag för att driva en stabil verksamhet. Därutöver krävs enligt 3 § 2 st. förordningen om internationella skolor att den enskilde har förutsättningar att följa föreskrifterna i 7-9, 11 och 12 §§ samma förordning samt 1 kap. 10 § och 6 kap. skollagen.

Mot bakgrund av de uppgifter som framgår av ansökan samt av utredning i ärendet gör Skolinspektionen den sammantagna bedömningen att det inte kan antas att det kommer att finnas ett tillräckligt elevunderlag för att driva en stabil verksamhet vid de sökta utbildningarna. Skolinspektionen bedömer vidare att American Schools of Sweden AB inte har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för de sökta utbildningarna. Skolinspektionen kan därför inte godkänna ansökan om godkännande som huvudman för internationell skola på grundskolenivå och rätt till bidrag för internationell skola på gymnasienivå.

Följande omständigheter ligger till grund för denna bedömning.

Elevprognos/ekonomi

För att en ansökan om godkännande som huvudman för internationell skola på grundskolenivå respektive rätt till bidrag för internationell skola på gymnasienivå ska godkännas krävs enligt 24 kap. 3 a och 6 §§ skollagen att det kan antas att det kommer att finnas ett tillräckligt elevunderlag för att driva en stabil verksamhet.

2020-09-30

3 (9)

Dnr 2020:1190

Enligt förarbeten till bestämmelserna om internationella skolor framgår att bedömningen av om elevunderlaget är tillräckligt bl.a. får göras med utgångspunkt från budgeten för den planerade skolan och sökandens ekonomi. En uthållig ekonomi är bl.a. beroende av ett elevunderlag som möjliggör tillräckliga bidrag från elevernas hemkommuner. (Jfr prop. 2015/16:17 s. 76.)

Sökande uppmanas vid ansökan att inkomma med en elevprognos som visar att den planerade skolan kommer att få ett tillräckligt elevunderlag för att det ska gå att bedriva en stabil verksamhet. Av ansökningsblanketten framgår att elevprognosen kan grundas på en intresseundersökning som bifogas ansökan eller därmed jämförbara uppgifter som visar på ett tillräckligt intresse från målgruppen till den planerade utbildningen och skolan. Vidare informeras sökande om vad som ska framgå av undersökningen i de fall elevprognosen grundar sig på en intresseundersökning samt att ett riktat intresse förutsätter att elev/vårdnadshavare fått information om huvudmannen innan de svarar.

American Schools of Sweden AB har uppgett att den planerade verksamheten ska omfatta 200 elever på grundskolenivå och gymnasienivå läsårs 1, 250 elever läsårs 2 samt 300 elever läsårs 3. Fullt utbyggd ska verksamheten omfatta 800 elever.

Till stöd för sin elevprognos har sökanden uppgett att en hemsida för den planerade skolan är lanserad med information om planering och innehåll från grundskolenivå till gymnasienivå, att hemsidan har väckt ett tydligt intresse för skolan samt att intresseunderlaget från målgruppen ligger till grund för elevprognosen.

Sökanden har getts tillfälle att inkomma med det intresseunderlag som ligger till grund för elevprognosen samt redogöra för vilken information elev/vårdnadshavare har fått om huvudmannen, den planerade utbildningen samt den planerade elevavgiften, ansökningsavgiften och registreringsavgiften.

I komplettering har sökanden bifogat ett dokument som innehåller ett antal namn och födelsenummer på barn födda mellan 2003 och 2019. Vidare har sökanden uppgett att bifogade intresseanmälningar samt kunskap om covid-19, Brexit och det faktum att det i Sverige inte finns internationella skolor i den utsträckning som efterfrågas i prop. 2015/16:17 utgör tillräcklig grund för en stabil skolverksamhet i den storleksordning som företaget planerar för. Efter förfrågan från Skolinspektionen har sökanden inkommit med en sammanställning av intresseunderlaget där antal intresserade elever redovisas per årskurs. Enligt sammanställningen finns totalt 219 intresserade, fördelade mellan förskoleklass och årskurs 3 i gymnasiet. Intresseanmälningarna har enligt sökanden samlats in med hjälp av olika webbaserade program från och med oktober 2019 till och med september 2020.

2020-09-30

4 (9)

Dnr 2020:1190

Skolinspektionen konstaterar att sökanden, trots att uppgifterna har efterfrågats av Skolinspektionen, inte har redovisat vilken information intressenterna har fått om huvudmannen, den planerade utbildningen och de avgifter som sökanden planerar att ta ut.

Skolinspektionen vill understryka att elevprognosen ska göra antagligt att det finns ett tillräckligt intresse från målgruppen till den planerade utbildningen och skolan. Mot bakgrund av att sökanden planerar att ta ut elevavgifter i storleksordningen 130 200 – 159 900 kronor per elev och år anser Skolinspektionen att det är avgörande att elever och/eller vårdnadshavare fått information om elevavgifterna och nivån på dessa för att deras intresseanmälningar ska visa på ett riktat intresse från en relevant målgrupp till den planerade utbildningen och skolenheten. Mot bakgrund av de elevavgifter som sökanden planerar att ta ut kan det, enligt Skolinspektionens mening, inte uteslutas att ett inte försumbart antal av de elever och/eller vårdnadshavare som visat intresse, inte hade gjort det om de hade informerats om nivån på elevavgiften.

Skolinspektionen bedömer mot ovanstående bakgrund att det intresseunderlag som sökande har redogjort för inte visar på ett riktat intresse från en relevant målgrupp till de planerade utbildningarna och skolenheten i nivå med planerat elevantal.

Eftersom uppgifterna i elevprognosen ligger till grund för sökandens budget är sökandens budget inte heller tillförlitlig. Skolinspektionen konstaterar vidare att American Schools of Sweden AB är ett nybildat bolag och att det av den finansiella informationen som lämnats i ärendet framgår att ett tillräckligt elevunderlag i kombination med elevavgifterna utgör en förutsättning för den planerade verksamheten. Av ansökan och de uppgifter sökanden har inkommit med framgår att etableringskostnader om ca 500 000 kronor beräknas uppstå före skolstart och att dessa ska finansieras genom elevavgifter.

Mot ovanstående bakgrund, och med beaktande av vad som framgår av ansökan och utredningen i övrigt, gör Skolinspektionen den samlade bedömningen att det inte kan antas att det kommer att finnas ett tillräckligt elevunderlag för att bedriva en stabil verksamhet i enlighet med ansökan.

Elevavgifter

Enligt 9 § första stycket förordningen om internationella skolor får huvudmannen av elever för vilka hemkommunen är skyldig att lämna bidrag till ta ut en avgift för att täcka rimliga merkostnader för utbildningen som är hänförliga till

1. att utbildningen följer ett annat lands läroplan eller en internationell läroplan, vilket inkluderar merkostnader för ackreditering eller auktorisation och avgifter till relevanta organisationer, eller

2020-09-30

5 (9)

Dnr 2020:1190

2. att utbildningen i första hand riktar sig till elever som är bosatta i Sverige för en begränsad tid.

Enligt andra stycket samma bestämmelse ska avgiften vara skälig med hänsyn till de kostnader som den är avsedd att täcka, de bidrag huvudmannen får och omständigheterna i övrigt.

I förarbetena till bestämmelserna om internationella skolor (prop. 2015/16:17) framgår bland annat följande om elevavgifter vid internationella skolor med enskild huvudman. Inledningsvis betonas att utbildning inom skolväsendet och offentligt finansierad utbildning som huvudregel ska vara avgiftsfri. De internationella skolorna ingår inte i skolväsendet men får i vissa fall bidrag på i princip samma sätt som fristående skolor inom skolväsendet. Regeringen anser därför att det är befogat att göra åtskillnad på kostnader som även övriga offentlig-finansierade skolor har och sådana kostnader som är specifika för just internationella skolor. En avgift bör få tas ut för rimliga merkostnader som är hänförliga till att utbildningen följer ett annat lands läroplan eller en internationell läroplan, inklusive samtliga merkostnader för ackreditering eller auktorisation och avgifter till IBO eller andra liknande organisationer. Det framförs vidare att Internationella skolor även kan ha högre kostnader bl.a. på grund av hög elevomsättning och att många elever inte kan svenska eller det undervisningsspråk som talas i skolan. En avgift bör därför även få tas ut för rimliga merkostnader som är hänförliga till den målgrupp elever som internationella skolor vänder sig till. (Se vidare prop. 2015/16:17, s. 43-49.)

Samtidigt betonas att principen om avgiftsfrihet för offentligt finansierad utbildning måste beaktas när det gäller sådana internationella skolor på grundskolenivå vars huvudmän ansöker om att bli godkända för att ta emot elever som har skolplikt i Sverige och sådana internationella skolor på gymnasienivå vars huvudmän ansöker om en förklaring om rätt bidrag. Avgifterna bör vara skäliga mot bakgrund av de kostnader de är avsedda att täcka, de bidrag skolorna får och omständigheterna i övrigt. Vid bedömningen av om avgifterna är skäliga bör hänsyn tas till samtliga bidrag som skolan får, oavsett om dessa kommer från stat, kommun eller från en annan stat. Hur stora merkostnader en internationell skola har måste i första hand avgöras av huvudmannen men det är rimligt att ta hänsyn till vad som ingår i den ersättning som hemkommunen betalar för elevens utbildning. (Se vidare prop. 2015/16:17, s. 49-51.)

Av 10 kap. 37-38 §§ respektive 16 kap. 52-53 §§ skollagen framgår att det bidrag, i form av grundbelopp, som hemkommunen ska lämna till huvudmannen för varje elev vid skolenheten avser ersättning för undervisning, lärverktyg, elevhälsa, måltider, administration, mervärdesskatt och lokalkostnader.

Av 20 § 2 2 st. förordningen om internationella skolor framgår att när Skolverket meddelar föreskrifter avseende bidragsbeloppens storlek för utbildning som leder fram till International Baccalaureate ska det belopp som bestäms för naturvetenskapsprogrammet ligga till grund för beloppet.

2020-09-30

6 (9)

Dnr 2020:1190

American Schools of Sweden AB har uppgett att de avser att ta ut ansökningsavgift, registreringsavgift och andra elevavgifter som ska täcka merkostnader som hänförs till utbildningen följer en internationell läroplan, inklusive samtliga merkostnader för ackreditering, auktorisation, avgifter till IBO och liknande organisationer samt merkostnader som är hänförliga till den målgrupp elever som huvudmannen kommer att ta emot. Sökanden har redogjort för årliga elevavgifter från 130 200 kronor för elever i Kindergarten till 159 900 kronor för elever i Grade 11-12. Sökanden har även angett vilka områden merkostnaderna är hänförliga till och uppgett att samtliga merkostnader får tas ut genom elevavgiften enligt prop. 2015/16:17.

Av ansökan framgår att American Schools of Sweden AB även avser att ta emot kommunala bidrag för verksamheten. Sökanden hänvisar i denna del till skriftlig information från Malmö kommun som bland annat visar grundbelopp för år 2020 som uppgår till 86 267 kronor per elev i årskurs 1-3 och 96 579 kronor per elev för elever som läser naturvetenskapliga programmet. Skolinspektionen vill här tillägga att internationella skolor med rätt till bidrag kan söka tilläggsbelopp likt övriga offentlig-finansierade skolor samt att det förekommer att internationella skolor för vissa elever även tar emot bidrag från elevernas hemländer.

Mot bakgrund av de bidrag sökanden avser att ta emot har Skolinspektionen bett sökanden redogöra närmare för hur sökanden har beräknat elevavgiftens storlek och vad beloppet ska användas till. Sökanden har i komplettering kommit in med en tabell som visar hur stora merkostnader som uppstår per område samt en förklaring till vad som föranleder merkostnaderna.

Skolinspektionen konstaterar att de avgifter och merkostnader som sökanden har redogjort för i alla årskurser överstiger och är betydligt högre än de kommunala grundbelopp som sökanden samtidigt planerar att ta emot och som är avsedda att täcka de grundläggande kostnaderna i verksamheten. Skolinspektionen noterar även att sökanden har redogjort för kraftiga merkostnader inom områden som är hänförliga till personal och läromedel vilket är sådana kostnader som även andra offentlig-finansierade skolor har och som de kommunala bidragen är avsedda att täcka de grundläggande kostnaderna för. Mot bakgrund av det höga antalet planerade utbildningsplatser bedömer Skolinspektionen vidare att det inte kan uteslutas att American International School of Sweden AB kommer att ta emot en förhållandevis hög andel elever som inte tillhör den primära målgruppen utan som är bosatta i Sverige mer permanent eller sedan en längre tid. Sökanden har i komplettering angett att American International School (AIS) kommer att tillämpa alla grunder för målgruppen för att uppnå det planerade elevantalet vid samtliga skolor och Skolinspektionen noterar att en majoritet av eleverna i det intresseunderlag som sökanden har bifogat till stöd för sin elevprognos har svenska personnummer.

2020-09-30

7 (9)

Dnr 2020:1190

Skolinspektionen ifrågasätter inte att sökanden får ta ut avgifter för att täcka rimliga merkostnader som är specifika för internationella skolor och den elevgrupp skolan i första hand riktar sig till inom de områden där sökanden har redogjort för merkostnader. Skolinspektionen vill dock understryka att merkostnaderna ska vara rimliga och att avgifterna ska vara skäligen mot bakgrund av de kostnader de är avsedda att täcka, de bidrag huvudmannen får samt omständigheterna i övrigt.

Det framstår enligt Skolinspektionens mening inte som rimligt att enbart de *merkostnader* som är hänförliga till att utbildningarna följer ett annat lands läroplan eller en internationell läroplan eller att utbildningen riktar sig till elever som är bosatta i Sverige för en begränsad tid, skulle vara så omfattande att de i sig och i sådan omfattning som det här är fråga om överstiger de grundläggande kostnader för verksamheten som andra offentlig-finansierade skolor har och som de kommunala bidragen är avsedda att täcka. Skolinspektionen anser inte att de förklaringar som sökanden har lämnat i detta avseende är tillräckliga för att merkostnaderna ska framstå som rimliga.

Mot ovanstående bakgrund, och med beaktande av vad som framgår av ansökan och utredningen i övrigt, gör Skolinspektionen den samlade bedömningen att de merkostnader som sökanden har redogjort för inte framstår som rimliga. Skolinspektionen bedömer vidare att de avgifter som sökanden planerar att ta ut inte framstår som skäligen med hänsyn till de kostnader de är avsedda att täcka, de bidrag sökanden avser att ta emot och omständigheterna i övrigt.

Därmed är Skolinspektionens helhetsbedömning att sökanden inte har visat att de elevavgifter som ska tas ut är förenliga med bestämmelserna om elevavgifter i internationella skolor

Hur man överklagar, se hänvisning.

På Skolinspektionens vägnar

X Carin Clevesjö

Beslutsfattare
Signerat av: Carin Clevesjö

X Liselotte Fredzell

Utredare/föredragande
Signerat av: Liselotte Fredzell

Kopia till

Malmö kommun
SCB

2020-09-30

9 (9)

Dnr 2020:1190

Överklagande av beslutet

Skolinspektionens beslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm.

Överklagandet ska ha kommit in till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.